

Arbetsplan Hälsa- och sjukvårdsenheten 2019

Innehåll

Arbetsplan Hälsa- och sjukvårdsenheten 2019.....	1
Inledning.....	5
Vision	5
Styrdokument	5
Utgångspunkter för ledning och utveckling, Region Norrbotten	5
Regionens verksamhetsmodell	5
Vägen till framtidens hälsa och vård år 2035	6
.....	6
Enhetens övergripande inriktning.....	6
Övergripande mål 2019	6
Prioriterat förbättringsarbete 2019	7
1. Utredning- och ärendebereidning	7
Enhetens inriktning.....	7
Mål.....	7
2. Hälsoinformatik och vårdssystem.....	7
Hälsoinformatik	7
Enhetens inriktning.....	7
Nuläge.....	8
Mål.....	8
Vårdssystem	8
Enhetens inriktning.....	8
Styrande dokument.....	10
Nuläge.....	10
Mål.....	10
3. Synergi, VIS	11
Synergi.....	11
Styrande dokument.....	11
Nuläge.....	11
Aktiviteter.....	11
VIS.....	12
Enhetens inriktning.....	12
Mål.....	12
Aktiviteter.....	12
4. Allmänna hälso- och sjukvårdsärenden	13
Enhetens inriktning.....	13

Mål.....	13
Missbruks- och beroendevård.....	14
Enhetens inriktning.....	14
Styrande dokument.....	14
Mål.....	14
Aktiviteter.....	13
Barnkonventionen och barnets rättigheter.....	15
Styrande dokument.....	16
FN:s konvention om barnets rättigheter (i nyöversättning mars 2018)	14
Norrbus.....	16
Nuläge.....	16
Aktiviteter.....	16
Vård av äldre och multisjuka.....	17
Enhetens inriktning.....	17
Styrande dokument.....	17
Nuläge.....	17
Aktiviteter.....	15
Patient- och brukarmedverkan.....	17
Enhetens inriktning.....	17
Styrande dokument.....	17
Mål.....	17
Aktiviteter.....	16
Samordningsförbunden.....	18
Styrande dokument.....	16
Prioriterade aktiviteter.....	16
Norther Health Across borders.....	22
Styrande dokument.....	17
Prioriterade aktiviteter.....	17
Barentssamarbetet.....	23
Bakgrund.....	23
Styrande dokument.....	23
Prioriterade aktiviteter.....	23
Asyl-och flyktinghälsovård.....	23
Hälso-och sjukvårdsenhetens speciella ansvarsområden:.....	24
Styrande dokument.....	24
Nuläge.....	19
Planerade aktiviteter under 2019.....	25

Tillgänglighet och vårdgaranti	25
Enhetens inriktning.....	25
Styrande dokument.....	26
Nuläge.....	26
Mål.....	26
Aktiviteter.....	26
Patientrörlighetsdirektivet inom EU/EES, vård av personer från andra länder och EU-migranter	26
Nuläge.....	26
Enhetens inriktning.....	27
Styrande dokument.....	27
Mål.....	27
Aktiviteter.....	27
Avgifter inom hälso-och sjukvård	27
Enhetens inriktning.....	27
Styrande dokument.....	28
Nuläge.....	28
Mål.....	28
Aktiviteter.....	28
Nationella överenskommelser 2019	28
Enhetens inriktning.....	28

Inledning

Hälso- och sjukvårdsenheten utgör tillsammans med Kanslienheten, Vårdkvalitetsenheten och Säkerhetsavdelningen Avdelningen för lednings- och verksamhetsstöd på regionsdirektörens stab.

Vision

Tillsammans för Norrbotten – Bästa livet, bästa hälsan

Styrdokument

Fullmäktiges Strategiska plan

Regionstyrelsens plan regiongemensamt 2019

Gemensam plan regiongemensamt 2019

Vägen till framtidens hälsa och vård år 2035

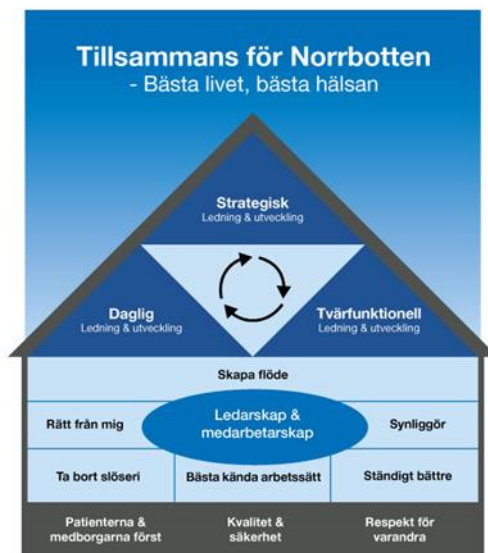
Digitaliseringsstrategin

Avdelningen för lednings- och verksamhetsstöd, verksamhetsplan 2019

Utgångspunkter för ledning och utveckling, Region Norrbotten

Regionens verksamhetsmodell

Vår verksamhetsmodell kan liknas med ett hus. Husets grund är våra värderingar som bidrar till stabilitet och synliggör det vi gemensamt står för. Väggarna är viktiga principer för utveckling och de tre trianglarna i taket samverkar och hjälper oss att leda och utveckla hela vår verksamhet. I mitten på huset finns medarbetarna som är vår största tillgång och som ger huset liv. Varje medarbetares vilja att ständigt förbättra sitt och teamets arbete är kraften som ska leda oss mot regionens vision som symboliseras av den blå himlen.

Vägen till framtidens hälsa och vård år 2035

Syftet med strategin Vägen till framtidens hälsa och vård år 2035 är att ge en tydlig långsiktig riktning för vårdens omställning i regionen samt en plan för vägen dit.

Målbild hälsa och vård år 2035 beskriver ett paradigmskifte för vården ur ett medborgarperspektiv. Målbilden ska ge kraft att förändra arbetssätt och skapa nya tjänster som formar en ny vård. En vård som svarar mot varje persons behov och förutsättningar och möjliggör en jämlik hälsa hos befolkningen. De nya arbetssätten ska också underlätta kompetensförsörjningen och bidra till en hälsofrämjande arbetsmiljö.

Enhetens övergripande inriktning

Enhetens uppdrag är att ge kvalificerat stöd till regionledning och verksamheter i frågor som rör hälso- och sjukvårdens strategiska utveckling samt ansvara för ledning, styrning och samordning av regionövergripande hälso- och sjukvårdsfrågor.

Enheten har följande övergripande verksamhetsområden med tillhörande funktionsområden.

1. Utredning och ärendeberedning
2. Vårdsystem, Hälsoinformatik
3. VIS, Synergi
4. Allmänna hälso- och sjukvårdsärenden

Övergripande mål 2019

- Verksamhetsmodellen används av chefer och medarbetare på avdelningen genom ett medskapande ledarskap och aktivt medarbetarskap.
- Integrera Vägen till framtidens vård och hälsa 2035 i enhetens arbete.
- Ärendeberedning av hög kvalitet.

Prioriterat förbättringsarbete 2019

- Flödesprocesser
- Årshjul
- Förbättringstavlor

Målområden ALV

Under 2019 kommer aktiviteter genomföras och följas upp kvartalsvis på alla enheter inom områdena:

- Känsla av sammanhang
- Mottagarens fokus
- Optimala flöden
- Förnyelse och innovation
- Effektiva möten
- Säker dokumenthantering
- Handläggning i världsklass

H:\Div lg - Bas verk\Adelningen för lednings- och verksamhetsstöd\Planer

1. Utredning- och ärendeberedning

Enhetens inriktning

Enheten har i uppdrag att leverera underlag för bedömning, politisk beredning och beslut.

Mål

Att genomföra de prioriterade förbättringar som blev resultatet av arbetet med ”vår verksamhetsmodell”

2. Hälsoinformatik och vårdssystem

Hälsoinformatik

Enhetens inriktning

Hälsoinformatik avser regionövergripande behörighets- dokumentations- och registreringsrutiner samt kodregister kopplat till dessa i vårdsystemet VAS. Avsikten är att säkerställa en enhetlig informationsstruktur med gemensamma termer, begrepp och definitioner samt ett tydligt regelverk. Arbetet sker i nationell samverkan och utgår från gällande lagar och författningar. Ett välfungerande journalsystem och organiserad hälsoinformatik är en väsentlig grund för det individuella patientarbetet, patientsäkerheten samt uppföljning och planering.

Region Norrbottens Anvisning gällande VAS och Hälsoinformatik beskriver Hälso- och sjukvårdsenhetens roll i förhållande till divisionernas och vård-enheternas roll.

Enheten ansvarar också för förvaltningsobjektet iHSAk, Region Norrbottens interna HSA-katalog. Förvaltningen syftar till att stödja den verksamhet inom Region Norrbotten vars uppdrag är att administrera användare, organisationsstruktur och behörigheter till nationella och regionala e-tjänster. Objektverksamheten i iHSAk består av de som använder, hämtar och registrerar grunddata avseende anställda, behörigheter och organisation. Det innebär att såväl andra förvaltningsobjekt som alla divisioner ingår i objektverksamheten. Grunddata används på olika sätt av alla anställda inom Region Norrbotten, genom sökning, registrering och hämtning av data. Därmed är målgrupperna ingen specifik division eller enhet, utan utgörs av hela Region Norrbotten samt de privata hälsocentralerna med LOV-avtal.

Nuläge

Under 2019 styrs och påverkas Hälsoinformatiks arbete av politiska beslut på region- och nationell nivå, digitaliseringsstrategi i Region Norrbotten, upphandling av Framtidens vårdinformationsstöd samt pågående projekt och nationella satsningar som regionen är anslutna till.

Mål

Det löpande arbetet samt aktiviteter som syftar till att uppfylla mål inom Hälsoinformatik redovisas i årshjul för område Vårdsystem och Hälsoinformatik samt i förvaltningsplanen för iHSAk.

Under 2019 läggs tyngd på:

- Att stödja verksamheten med att uppfylla krav i lagstiftning som reglerar dokumentation och informationshantering i hälso- och sjukvård samt att kvalitetssäkra vårdkontaktregistrering
- Delta i projektet Framtidens vårdinformationsstöd
- Säkerställa att VAS-utveckling sker i enlighet med behov och krav från Hälsoinformatik
- Att stödja verksamhet och delta med kodregisterarbete under regionens införande av webbtidbokning och mobil incheckning med betalning

Vårdsystem

Enhetens inriktning

Enheten delaktig och delvis drivande i flertalet strategiska frågor inom Region Norrbotten bl.a. genom samverkan med läns-teknik, hälsoinformatik, vårddivisionerna, övriga förvaltningsobjekt, patient-säkerhet, VAS tillverkarorganisation och digitaliseringsavdelningen. Nationellt bedrivs arbetet tillsammans med Region Halland för VAS och för andra system och tjänster i olika nationella kundgrupper samt gentemot Inera.

Enheten bedriver och samordnar arbetet inom den verksamhetsnära delen av förvaltningsobjekt gemensam vårdadministration som består av:

- systemen VAS, Journalia, MedSpeech, Cytodos/Elas, LISA, PC PAL

- nationella tjänster Webcert, Pascal, SIL, e-recept, NPÖ, Janus, NjuRen
- e-tjänsterna via 1177, t.ex. webtidboken, journalen via nätet
- integrationsdelarna mellan VAS och andra system

Enheten förvaltar VAS E-lärandeutbildningar, anordnar årliga träffar för VAS-administratörer samt samordnar VAS Mottagarorganisation som utbildar vid VAS-leveranser.

Region Norrbottens Anvisning gällande VAS och Hälsoinformatik beskriver Hälso- och sjukvårdsenhetens roll i förhållande till divisionernas och vård-enheternas roll.

Område vårdssystem påverkas av inom regionen pågående projekt, de nationella satsning-ar som Region Norrbotten är anslutna till samt politiska och region-ledningsbeslut i olika frågor.

Arbetet går hand i hand med arbetet inom hälsoinformatik samt arbetet med framtidens vårdinformationsstöd som troligtvis kommer att innebära ett byte av journalsystem inom några år.

Styrande dokument

Förutom av de från Region Norrbottens övergripande styrande strategier och planer som tex digitaliseringsstrategin så styrs arbetet inom området av Verksamhetsplan VAS produktutveckling 2019 samt VAS utvecklingsbehov femårig strategiplan 2019-2023 som tas fram i samverkan mellan VAS Tillverkarorganisation, Region Norrbotten och Region Halland.

Inom förvaltningsobjektet tas en årlig Förvaltningsplan samt VAS kommunikationsplan fram.

Nuläge

Under 2019 sker bl.a. följande som innebär påverkan inom området:

- SUSSA-upphandling av Framtidens vårdinformationsstöd pågår
- Region Norrbottens översyn utifrån Dataskyddsförordningen/GDPR
- Nationella överenskommelser t.ex. patientmiljarden
- Handlingsplan kopplad till Digitaliseringsstrategi i Region Norrbotten
- Nationella tjänster ex intygstjänster, 1177, Webbtidboken, Journalen via nätet
- Breddinförande webbtidboken
- Projekt Mobil självcheckning och betalning

Mål

Det löpande arbetet inom området samt aktiviteter som syftar till att uppfylla målen i alla styrande dokument finns i enhetens årshjul för område Vårdssystem och Hälsoinformatik.

- Att säkra verksamhetsmedverkan och goda förutsättningar för prioriteringar inom förvaltningsobjektet
- Att stödja vårdverksamheterna med information, e-utbildning, regionövergripande rutiner m.m
- Att stödja Region Norrbottens projekt för webbtidbok och mobil incheckning
- Att bevaka de nationella satsningarna och Ineras arbete och delta i arbetet för Region Norrbotten
- Att delta i arbetet med Framtidens vårdinformationssystem inom Region Norrbotten och samordna med VAS-arbetet

3. Synergi, VIS

Synergi

Risk och avvikelserapportering ligger till grund för Region Norrbottens systematiska förbättrings- och utvecklingsarbete på alla nivåer och inom alla divisioner. Arbetet syftar till att trygga säkerhet och kvalitet i verksamheten. Objektet omfattar följande ärendetyper och säkerhetsområden;

- Patientsäkerhet
- Driftrelaterat
- IT/Informationssäkerhet
- Kvalitetsavvikelser

Styrande dokument

[Anvisning för systematiskt patientsäkerhetsarbete](#)

Nuläge

- Fortsatt arbete med patientklagomål, målsättning i drift 2019-01-14
- Utreda huruvida Patientnämnden ska använda Synergi för sina ärenden. Beräknas ha klargjorts under vintern.

Aktiviteter

Aktivitet	Ansvarig	Tid
Säkerställa att brister i avvikelshanteringsprocessen patientrelaterade avvikelser åtgärdas. <ul style="list-style-type: none"> • Följa upp och ta ut statistik. • Utbildningar för avvikelseansvariga. 	Klas Gustafsson tillsammans med Birgitta Boqvist i samverkan med PSR och Chefläkarkollegiet	Kontinuerligt avrapporteras per tertial
Införande av Patientklagomål utifrån gällande lagstiftning <ul style="list-style-type: none"> • Organisation, resurser och rutiner ses över. • Informera och implementera i verksamheterna 	Klas Gustafsson tillsammans med IT-strateg och Margareta Lestander, VKE	2018, fortsätter 2019
Utveckling av Arbetsprocesser i Synergi	Klas Gustafsson tillsammans med förvaltningsgruppen FO Avvikelser	Löpande
Samverkan med Datalagret för uttag av rapporter i Synergi	Klas Gustafsson tillsammans med personal från Datalagret	2019

Aktivitet	Ansvarig	Tid
Omvärldsbevakning och samverkan med andra Regioner/Landsting som använder Synergi	Klas Gustafsson tillsammans med IT-strateg	Löpande

VIS

Ett väl fungerande dokumenthanteringssystem är nödvändigt för att nå regionstyrelsens uppsatta mål om en säker, jämlik, effektiv och kunskapsstyrd vård. Dokumenthanteringssystemet behövs också för att uppfylla de övergripande målen i ”Strategi för landstingets dokumentation och information” – Region Norrbotten har en effektiv, tillförlitlig och rättssäker dokument- och informationshantering som tillgodoser allmänhetens rätt till insyn, medarbetarnas tillgång till den information som behövs i det dagliga arbetet och uppfyller lagkrav om bevarande av information på ett säkert och långsiktigt hållbart sätt.

Enhetens inriktning

Aktivt arbeta för att stödja Region Norrbotten med dokumenthanteringsarbete i VIS. Ansvara för utveckling, utbildning, hjälpmaterial, information och support för användarna.

Mål

Ökad användarvänlighet och förbättrad funktionalitet genom att åtgärda prioriterade punkter i VIS backlog 181010 (i dagsläget totalt 19 fel och 19 förbättringsförslag).

Anpassa VIS för de krav som ställs i projekten ”Vårdens kunskapsstöd” och ”Ledningssystem för Region Norrbotten”.

Aktiviteter

Aktivitet	Ansvarig	Tid
Planera utbildningar och arbetsdagar	Klas Gustafsson	Följ upp tertialvis
Leda utbildningar och arbetsdagar	Sandra Sikblad och Klas Gustafsson	Fortlöpande
Underhåll av webbsidor	Sandra Sikblad	Fortlöpande
Förbättra den grundläggande VIS-utbildningen (administrativa och vård)	Sandra Sikblad	2019
Undersöka nyttan av webbutbildning (skapa sådan?)	Sandra Sikblad	2019

Aktivitet	Ansvarig	Tid
Förbättra VIS hjälpen (speciellt fliken Samarbeta) och göra mer användarvänlig	Sandra Sikblad	Början 2019
Skapa fler filmer för användarna	Sandra Sikblad	2019
Support via Medusa	Sandra Sikblad och Klas Gustafsson	Fortlöpande
Regelbundna förvaltningsmöten	Sandra Sikblad och Klas Gustafsson (tillsammans med FO VIS)	Veckovis
Regelbundna KP-möten	Sandra Sikblad och Klas Gustafsson (tillsammans med FL och KP)	Veckovis
Genomföra systemtester efter installation	Sandra Sikblad och Klas Gustafsson	Fortlöpande
Kravställa fel och förbättringsförslag i backlog	Sandra Sikblad och Klas Gustafsson	Fortlöpande

4. Allmänna hälso- och sjukvårdsärenden

Enhetens inriktning

Behovet av samverkan mellan regionen och länets kommuner har blivit allt tydligare och ställer höga krav på styrning, samordning och uppföljning.

Politisk samverkan inom vård, omsorg och skola är organiserad i en gemensam samverkansberedning. Länsstyrgruppen, som består av socialchefer, barn- och utbildningschefer och chefer från hälso- och sjukvårdens divisioner och staben, utgör styrgrupp för gemensamma frågor. Enheten har ett samordningsansvar för det arbete som sker inom områdena:

Hälsosam uppväxt

Bra liv mellan ungdom och ålderdom

Trygg ålderdom

Övriga samverkansarenor

Mål

Genom internt arbete inom regionen och gemensamt med kommunerna ska enheten bidra till att säkerställa att:

- Utgöra professionellt tjänstemannastöd till den politiska samverkansberedningen

- Prioriterade frågor hanteras effektivt och på rätt beslutsnivå i gemensamma forum samt inom respektive huvudman
- Utveckla förändrade arbetssätt och anpassning av verksamhet till nya ”betalansvarslagen”

Missbruks- och beroendevård

Enhetens inriktning

Hälso- och sjukvårdsenheten ska aktivt arbeta för att stödja divisionerna med att utveckla en likvärdig missbruks- och beroendevård av god kvalitet i hela länet. Utgångspunkten för arbetet är nationella riktlinjerna för missbruks- och beroendevård och den av regionen och länets kommuner antagna överenskommelsen om samarbete inom missbruks- och beroendevård i Norrbotten.

Styrande dokument

Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)

Överenskommelse om samarbete inom området psykisk ohälsa mellan kommuner och landsting i Norrbottens län

Överenskommelse om samarbete inom missbruks- och beroendevård mellan landstinget och kommunerna i Norrbottens län

Strategi psykisk hälsa i Norrbottens län 2018-2021

Mål

Att de nationella riktlinjerna implementeras och används.

Att expertgruppen för missbruks- och beroendevård stödjer den kunskapsbaserade missbruks- och beroendevården i länet.

Översyn av överenskommelsen gällande missbruks och beroendevården mellan Region Norrbotten och Norrbottens kommuner.

Se över behov av att starta ett samverkansnätverk för missbruks- och beroendevård med representanter från kommuner och region.

Aktivitet	Ansvarig	Tid
Delta i nationellt nätverk för landsting/region och kommuner (MILK) 2ggr/år	Åsa Heikkilä	2019
Samverka med Norrbottens kommuner för att stödja det länsgemensamma nätverket för missbruks- och beroendevården	Åsa Heikkilä	2019
I samarbete med Norrbottens kommuner göra en översyn samt komplettera överenskommelsen när det gäller spelberoende.	Åsa Heikkilä	2019

Barn och unga

Styrande dokument

Region Norrbottens styrdokument

Vägen till framtidens hälsa och vård år 2035

Norrbus överenskommelse 2013

FN:s konvention om barnets rättigheter (i nyöversättning mars 2018)

Landstingsstyrelsens plan 2016-2018

Barnkonventionen

The Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women (CEDAW, den s.k. kvinnokonventionen)

Andra konventioner som undertecknats genom FN, ILO och Europarådet.

Den europeiska jämställdhetsdeklarationen (CEMR)

Barnkonventionen

1. Barnkonventionen och barnets rättigheter

Barnkonventionen som lag föreslås träda i kraft den 1 januari 2020 och innebär att barns rätt att bli informerade, lyssnade på samt få möjlighet att påverka sin egen vård i våra verksamheter måste stärkas. Under 2018 ska Region Norrbotten ta fram en plan för hur implementeringen av den nya lagen skall genomföras. Det är Folkhälsocentrum som har ansvaret för det regionsövergripande arbetet. Hälso- och sjukvårdsenheten deltar i regionövergripande arbete med särskilt ansvar för frågor som berör verksamheter inom hälso- och sjukvård.

En intern arbetsgrupp förbereder landstingets barnrättsarbete och kompetensutveckling inom området. 2018 planeras utbildningssatsningar att genomföras tillsammans kommunerna.

2. Barn som far illa- orosanmälan

Hälso- och sjukvården har lagstadgad skyldighet att anmäla kännedom eller misstanke om barn som far illa till socialtjänsten enligt 14 kap 1§ Socialtjänstlagen. Regionen har arbetat med att säkerställa att ansvar och roller vid misstanke eller kännedom om att barn far illa genom att ta fram anvisningar och dokumentationsrutiner för personalen.

3. Barn som anhöriga

Ett särskilt fokus har riktats mot arbetet med barn som anhöriga. Det är varje barns rätt att bli uppmärksammat och få det stöd och den hjälp hen är i behov av i en utsatt situation. Det har mot den bakgrunden införts bestämmelser i HSL och PSL som ställer krav på hälso- och sjukvården och dess personal att särskilt beakta barns behov av information, råd och stöd.

För att säkerställa att personalen känner till vilka rättigheter barnet har som anhörig samt som stöd i det dagliga arbetet har regionen tagit fram anvisning och dokumentationsrutiner.

Aktivitet	Ansvarig	Tid
Bevaka området barn och unga	Kirsti Jussila	2019
Upprätta/ uppdatera anvisningar/riktlinjer	Kirsti Jussila	2019
Uppdatera information som riktar sig till personalen på Insidan	Kirsti Jussila	2019
I samverkan med Folkhälsocentrum i arbetet med barnrättsombuden och medverka i utvecklingsarbetet gällande barnkonventionen (implementering av barnkonventionen som lag)	Kirsti Jussila	2019

Styrande dokument

Region Norrbottens styrande dokument
Norrbus överenskommelse 2013

Norrbus

Länets kommuner och Region Norrbotten har tagit fram en gemensam överenskommelse om samverkan kring barn och unga i Norrbotten, Norrbus. Överenskommelsen utvärderas under 2019. HSE medverkar i planering av landstingets och kommunernas gemensamma insatser i samverkan med socialtjänst och skolhandläggare inom Kommunförbundet Norrbotten (KFBD). För att säkerställa implementering av Norrbus överenskommelsens intentioner i samverkan med länets kommuner finns det en organisation på lokal- och länsnivå.

Nuläge

Aktiviteter

Aktivitet	Ansvarig	Tid
Medverka i utvärderingen av Norrbus i samverkan med Norrbottens Kommuner	Kirsti Jussila	2019
Informera och sprida kunskap om Norrbus till regionens verksamheter	Kirsti Jussila	2019

Vård av äldre och multisjuka

Enhetens inriktning

Hälso- och sjukvårdsenheten ska aktivt stödja och samordna arbetet med riktade insatser inom området vård av äldre på regionövergripande nivå. Formen för en eventuell ny strategi för vård av äldre ses över och kan om möjligt ersättas av arbetet mot ”Vägen till framtidens hälsa och vård år 2035”.

Vården av äldre kommer i än större grad än tidigare att utföras i patientens hem vilket ställer stora krav på god samverkan mellan framförallt primärvård och den kommunala hemsjukvården.

Viktigt att vården är personcentrerad och utgår från den äldre personens perspektiv. För att skapa bättre förutsättningar för en koordinerad vård är det av stor vikt att utgå från patientens samlade behov vilket kan tillgodoses dels genom att vården utser en fast vårdkontakt med samordningsansvar.

Styrande dokument

Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)

Gemensamma riktlinjer för samverkan-samordnad individuell plan

Nuläge

Sammanställning presenterad 2018 utifrån strategin ”Bättre liv för sjuka äldre”. Aktivitetsplaner finns från verksamheten över aktiviteter som planeras under 2018.

Aktivitet	Ansvarig	Tid
Bevaka äldreområdet	Åsa Heikkilä	2019

Patient- och brukarmedverkan

Enhetens inriktning

Hälso- och sjukvårdsenheten ska aktivt stödja och samordna arbetet med riktade insatser inom området patient- och brukarmedverkan på systemnivå (region övergripandenivå) samt samordna uppdragen på verksamhetsnivå. För att förbättra vårdkvaliteten ska kunskaps och erfarenhetsutbyte med patienten i utvecklingsarbeten vara prioriterade.

Tjänstemannastöd för det regionövergripande patient- och brukarrådet för läns pensionärsrådet och tillgänglighetsrådet.

Revidera strategin för patient- och brukarmedverkan tillsammans med patient representanter och Norrbottens kommuner.

Styrande dokument

Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)

Patientlag (2014:821)

Socialtjänstlagen SOL

Mål

Revidera och implementera strategi för patient- och brukarmedverkan

Arbeta för att patientråden på regionövergripande nivå användas aktivt som dialogpartner under pågående arbetsprocesser.

Strukturerar arbetssättet för medverkan både på system- och verksamhetsnivå.

Aktivitet	Ansvarig	Tid
Fortsätta utvecklingsarbetet för patientråden på regionövergripande nivå med målet att de ska vara dialogpartner under pågående arbetsprocesser på övergripande nivå Se över och samordna uppdrag för patientråd på system- och verksamhetsnivå Se över organisationen av patient- och brukarråd och revidera befintligt reglemente ”Förslag ett patientråd”	Åsa Heikkilä	2019
I samverkan med Norrbottens kommuner upprätta en ny strategi för patient- och brukarmedverkan.	Åsa Heikkilä	2018-2019
I samverkan med Norrbottens kommuner uppdatera handlingsplan för patient- och brukarmedverkan.	Åsa Heikkilä	2019
I samarbete med Norrbotten kommuner implementera handlingsplan för patient- och brukarmedverkan	Åsa Heikkilä	2019
I samverkan med patient och brukarorganisationerna ta fram en funktionspolitisk plan.	Åsa Heikkilä	2018-2019

Samers hälsa

Inom området samers hälsa ingår Region Norrbotten i en överenskommelse tillsammans med Västerbottens länslandsting, Region Jämtland Härjedalen, Landstinget Dalarna, Sametinget och ett antal samiska organisationer.

Överenskommelsen är ett tre årigt projekt pågår till och med dec 2020.

Syftet är att genom samverkan utveckla hälso- och sjukvårdens kompetenser och utbud för en vård på lika villkor för samer med psykisk ohälsa. Särskilt fokus ska ägnas samiska barn och unga vuxna.

I överenskommelsen ingår fem målområden:

Mål 1, Utveckla samverkansformer för frågor som rör psykisk hälsa bland samer. Inrättade samverkansorgan har en bred samisk representation.

Mål 2, Upprätta en plan över hur kompetensen ska stärkas bland medarbetare i primärvården, barn- och ungdomspsykiatri och vuxenpsykiatri inom området samisk kulturförståelse

Mål 3, Upprätta en gemensamplan för hur kompetensen hos samisk vårdpersonal kan tillvaras, i syfte att möta behov hos samiska patienten med psykisk ohälsa. Om samisk personal saknas ska åtgärder vidtas för att främja rekrytering.

Mål 4, Upprätta en gemensam plan för hur vården ska bli tillgängligare för den samiska patienten. Med ökad tillgänglighet avses sådana åtgärder som förenklar vägen till vården för samer.

Mål 5, Upprätta en gemensam plan med åtgärder med åtgärder för hur självmord och självmordsförsök ska kunna förebyggas hos den samiska befolkningen.

Region Norrbotten har inom överenskommelsen etablerat ett personalnätverk som fungerar som en arena för samiska frågor med koppling till Region Norrbotten och den egna arbetsplatsen. Personalnätverket ska mobilisera och samordna den samisk kompetens på ett sätt som i förlängningen gynnar länets samiska befolkning.

Personalnätverket består av anställda inom regionen som identifierar sig som samer, eller har erfarenheter och annan livskunskap som lett till en god samisk kompetens, och vill bidra till att utveckla Region Norrbotten utifrån uppdraget som samisk förvaltningsområde.

Försäkringsmedicin

Enhetens inriktning

2006-2018 har staten och SKL ingått överenskommelser för att stimulera insatser inom landsting/regioner så sjukskrivning blir en del av vård och behandling och bidra till en stabil sjukfrånvaro.

I avvaktan på beslut om ny lag om koordineringsinsatser och eventuellt förslag till finansiell samordning mellan sjukförsäkringen och hälso- och sjukvården, har regeringen beslutat att förlänga överenskommelsen för år 2019.

Under året fortsätter arbetet med utgångspunkt från nytt Ledningssystem för sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen, kunskapsstyrning samt ny lagstiftning.

Mål

- Nytt ledningssystem för sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen är etablerad.
- Riktlinjer för sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen är implementerade och lokala rutiner är framtagna.
- Funktion för koordinering är införd inom offentligt drivna och privata hälsocentraler samt vissa delar av specialisstjukvården.
- Struktur för genomförande av försäkringsmedicinska utredningar (FMU) är etablerad enligt ny lag om försäkringsmedicinska utredningar.
- Kunskapsstyrning inom programområde Rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin är etablerad.
- Elektroniskt informationsutbyte med externa myndigheter är implementerat i VAS.

- Utveckla samarbetet med Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Norrbottens kommuner.

Aktivitet	Ansvarig	Tid
Delta i nationellt nätverk för landsting/region som leds av SKL samt i Samverkansforum på regional nivå	Ulla Isaksson	Fortlöpande
Säkra att nytt ledningssystem ,riktlinjer och rutiner antas, är kända och används av verksamheterna. Tta fram elektronisk mall för lokal rutin.	Ulla Isaksson	2019
Införa funktion för koordinering i samarbete med divisionerna inom primärvården/specialistsjukvård	Ulla Isaksson	2019
I samarbete med Medicin/rehab Sy, säkra införande av struktur för genomförande av FMU i egen regi.	Ulla Isaksson	2019
Säkra att försäkringsmedicin representeras i nytt programområde kunskapsstyrning	Ulla Isaksson	2019
Säkra att regionen har tillgång till försäkringsmedicinsk kompetens inom ordinarie system och ledningsstrukturer.	Ulla Isaksson	2019
Säkra att elektronisk överföring av information genomförs enligt plan och kommuniceras till berörda verksamheter i samverkan med VAS förvaltning och Länsteknik.	Ulla Isaksson	Fortlöpande
I samarbete med SKL och hälso- och sjukvårdsdivisioner säkra breddinförande av bedömningsstödet Stöd till rätt sjukskrivning.	Ulla Isaksson	2019

Samordningsförbund

Den 1 januari 2004 trädde lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser i kraft, Finsam. Lagen möjliggör för Arbetsförmedlingen, Försäkringskassa, kommuner och Region Norrbotten att samverka finansiellt inom välfärds- och rehabiliteringsområdet. I Norrbotten finns tre samordningsförbund; Activus Piteå kommun, Consensus Älvsbyn kommun och Pyramis Luleå kommun. Samarbetet finansieras till hälften av statliga medel och resterande av kommunerna och Region Norrbotten med 25 procent

vardera. Arbetet syftar till att underlätta rehabilitering, återgång i arbete och effektiv resursanvändning.

Styrande dokument

Avtal om Samordningsförbund Luleå, Piteå och Älvsbyn

Mål

Utöka antalet samordningsförbund i länet.

Prioriterade aktiviteter

Tjänstemannastöd till regionråd. Ägarrepresentanterna har inbjudit övriga kommuner i länet att etablera samordningsförbund. Om intresse finns innebär det under 2019 ett ökat engagemang från regionen i samband med uppstart. Sammanställa årsredovisning och årsberättelser till Regionstyrelsen.

Våld i nära relationer

Hälso- och sjukvården och tandvården har en nyckelroll när det gäller att upptäcka, stödja och hjälpa våldsutsatta i nära relation. Sedan 2016 pågår utvecklingsarbete som finansieras av statliga medel via Socialstyrelsen. Folkhälsoenheten har tillsatt projektledare med 50 procent.

Mål

Hälso- och sjukvården ska

- Identifiera och upptäcka våldsutsatthet genom att ställa frågan om våld i förebyggande syfte samt vid misstanke om våldsutsatthet.
- Säkra att våldsutsatta patienter får adekvat medicinskt och psykosocialt omhändertagande.
- Uppmärksamma barnens situation och säkra deras behov av stöd.
- Registrera och dokumentera enligt rutin.
- Anmäla att barn far illa till socialtjänsten och utgöra en del av rättsprocessen genom gott bemötande och rättsäker undersökning, dokumentation av fysiska skador.

Aktivitet	Ansvarig	Tid
Delta i nationellt nätverk för landsting/region som leds av SKL och NCK	Ulla Isaksson	Fortlöpande
Säkra att befintliga rutiner för hälso- och sjukvården kvalitetssäkras.	Ulla Isaksson	Fortlöpande
I samarbete med projektledare säkra intern och lokal samverkan avseende insatser, ansvar och roller i arbetet med våldsutsatta.	Ulla Isaksson	Fortlöpande

Aktivitet	Ansvarig	Tid
I samarbete med projektledare säkra genomförande av utbildningsinsatser och kompetensutveckling.	Ulla Isaksson	Fortlöpande
I samarbete styrgrupp VNR planera för fortsatt stöd till verksamheterna efter det att statlig finansiering upphör.	Ulla Isaksson	2019
I samverkan med projektledare och Norrbottens kommuner planera för läns gemensam konferens,	Ulla Isaksson	Februari 2019
Besvara remisser, enkäter och andra förfrågningar från nationell nivå	Ulla Isaksson	Fortlöpande

Norther Health- Across borders

November 2014 beslutades att permanenta ett långsiktigt strategiskt samarbete på tjänstemannanivå mellan Norrbottens läns landsting, Västerbottens läns landsting, Helse Nord i Norge och Rovaniemi, Kemi och Uleåborgs sjukhusdistrikt i Finland. Ett avtal om gränsöverskridande samverkan undertecknades september 2015 och samtidigt beslutades att etablera en gemensam kanslifunktion med placering på HSE, NLL. Arbetet leds av samtliga regiondirektörer och medicinska direktörer. Ordförande är regionsdirektör Veronika Sundström.

Enligt avtal har samtliga parter rätt att avropa kansliets resurser för egen del eller om myndigheter, departement i nordiska länder, Nordiska ministerrådet och EU begär in underlag och rapporter.

Styrande dokument

Agreement on cross-border cooperation between northeern Norway, Sweden and Finland, 2015

Strategi för landstingets internationella engagemang, 2016 (revidering pågår)

Handlingsplan för landstingets internationella engagemang, 2017

Prioriterade aktiviteter

- Arbetet genomförs i samverkan med berörda verksamheter inom respektive geografiskt område i Norge, Sverige, Finland.
- Planera och arrangera Chief Executive möte i Sverige, Norge och Finland 3-4 ggr/år. Utarbetande av strategier, handlingsplaner, uppdragsbeskrivningar underlag inför möten, minnesanteckningar mm. Budgetansvar. Fakturering mm. Utarbete årsrapport inklusive ekonomisk redovisning.
- Planering av ”10-year anniversary conference” i Rovaniemi april 2019.

- Utarbetande av gemensam rapport med bakgrundsfakta om respektive län/sjukhusdistrikt samt om hälso- och sjukvårdens organisation.
- Uppföljning av avtal om gränssamverkan Prehospital akut sjuk-vård. Planering och genomförande av möte i Luleå med säkerhetschefer från samtliga län/sjukhusdistrikt.
- Fortsatt samarbete med SKL, Socialdepartementet och socialstyrelsen i syfte att undanröja hinder för gränssamverkan prehospital akutsjukvård.
- Utgöra stöd till landstingets Internationella beredning och bistå regionala enheten med underlag vid behov.
- Uppdatera hemsida och gemensamma kartor.
- Tjänstemannastöd till Internationella beredningen.

Barentssamarbetet

Bakgrund

Den gemensamma arbetsgruppen (mellanstatlig/regional nivå) för hälsa och tillhörande sociala frågor (JWGHS) har som mål att förbättra folkhälsan och det sociala välbefinnandet för människor i Barentsregionen. Ett gemensamt program för perioden 2016-2019 har antagits som bl. a omfattar förebyggande och kontroll av smittsamma sjukdomar, befolkningsinriktade hälsoförebyggande åtgärder, eHälsa, glesbygdsmedicin, barn och unga i riskzon och Barents Rescue. Arbetsgruppen möts två gånger per år.

Styrande dokument

6th Framework Programme for Cooperation on Health and Related Social Issues in the Barents Euro-Arctic Region, 2020-2023

Strategi för landstingets internationella engagemang, 2016 (revidering pågår)

Handlingsplan för landstingets internationella engagemang, 2017

Prioriterade aktiviteter

- Förberedelser inför och deltagande i JWGHS möten 2ggr/år.
- I samverkan med smittskyddsläkare Anders Nystedt bevaka arbetet inom HIV- och TB-program.
- Representera regionen i arbetet med nytt program Rural Health for Barents
- Förbereda och delta i toppmöte om sexuell hälsa. Preliminärt datum 4-7 juni 2019 i Kiruna.
- Delta i kommande JWGHS-möten i Tromsø mars/april och Komi sept-okt 2019.
- Vid behov bistå med underlag till UD och socialdepartementet.
- Tjänstemannastöd till Internationella beredningen.

Asyl-och flyktinghälsovård

Verksamheten samordnar regionens insatser när det gäller utveckling och implementering av rutiner, riktlinjer och lagstiftning samt övriga nationella

riktlinjer gällande asyl och flyktinghälsovård. Regionen ska ha en säker, jämlik och kostnadseffektiv asyl och flyktingsjukvård.

Hälso-och sjukvårdsenhetens speciella ansvarsområden:

- Samverka med externa aktörer i asyl -och flyktingfrågor
- omvärldsbevaka asyl-och flyktingfrågor nationellt och lokalt
- säkerställa att samverkan med Migrationsverket både på lokal och på regional nivå fungerar
- organisera regionens interna samverkan och nätverksmöten

Migrationsverket i Norrbotten har under 2018 minskat sin verksamhet och därmed är antalet boendeplatser i hela länet färre. Detta har haft en tydlig påverkan Region Norrbottens verksamheter på olika håll i länet.

Det är viktigt att noga följa utvecklingen på den nationella nivån gällande eventuella ändringar som sker i lagstiftningen. Det finns tex ett stort antal oklarheter i den lagstiftning som avser hälso- och sjukvård till asylsökande, nyanlända och utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd, så kallade papperslösa.

Det finns oklarheter t.ex. gällande vissa personer som får ett uppehållstillstånd som är för kort för att de ska kunna folkbokföras i Sverige pga att de inte bosatta i HSL:s mening och omfattas inte heller av personkretsen i 2008 års lag eller lagen (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd (2013 års lag).

Hälso -och sjukvårdsenheten kommer att följa utvecklingen på den nationella nivån från olika perspektiv.

Styrande dokument

Region Norrbottens styrande dokument

Lag (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl.

Lag (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd

SKL:s handbok Vård av personer från andra länder/en sammanställning av reglerna för vård av asylsökande

En utredning om mottagandet av asylsökanden har genomförts under 2018. (SOU:2018:22) Utredningen har undersökt hur Sverige på ett bättre sätt ska kunna ta emot de flyktingar som kommer hit. Syftet har varit att föreslå ett gemensamt ansvar som ska utmytna i snabb etablering eller återvändande. Förslag 1 är att staten, kommunerna och landstingen ansvarar för detta tillsammans förslag 2 är att staten gör det själv.

Aktiviteter

Aktivitet	Ansvarig	Tid
Fortsätta med att arbeta med regionövergripande frågor för att bidra till en positiv hälsoutveckling för asylsökande och nyanlända till	Kirsti Jussila	2019

Aktivitet	Ansvarig	Tid
I samverkan med Kompetenscentrum på HC i Björknäs planera utbildningssatsningar i regionen för att sprida bra metoder och arbetssätt .	Kirsti Jussila	2019
Samordna möten för regionens samordningsgrupp i asyl-och flyktingfrågor.	Kirsti Jussila	2019
Samverka med Norrbottens-kommuner, Migrationsverket, Länsstyrelsen, Arbetsförmedlingen osv i syfte att skapa förutsättningar för asylsökande att etablera sig i Norrbotten.	Kirsti Jussila	2019
Delta i SKL:s nationella nätverk	Kirsti Jussila	2019
Hålla i Regionens nätverk för kontaktpersoner i asyl och flyktingfrågor	Kirsti Jussila	2019
Uppdatera aktuell information som riktar sig till personalen på Insidan	Kirsti Jussila	2019

Nuläge

Under 2019 fortsätter arbetet med att utveckla/förbättra Regionens förutsättningar att ge god och jämlik vård till asylsökande och nyanlända.

I samverkan med kompetenscentrum fortsätta att arbeta med kunskapslyftet Hälsa i Sverige i syfte att förbättra den psykiska hälsan hos asylsökande och nyanlända.

Eftersom Migrationsverket kommer att minska sin verksamhet och antalet boendeplatser i länet kommer det att ha en tydlig påverkan på Region Norrbottens verksamheter på olika håll i länet. Det är viktigt att hålla verksamheterna informerade om det aktuella läget.

Planerade aktiviteter under 2019

Under 2019 fortsätter kunskapslyftet Hälsa i Sverige som syftar till att förbättra den psykiska hälsan för asylsökande och nyanlända. Kompetensutveckling hos personalen fortsätter

Regionen arbetar även för att motverka psykisk ohälsa hos barn och unga i gruppen asylsökande och nyanlända.

Tillgänglighet och vårdgaranti

Enhetens inriktning

Hälso- och sjukvårdsenheten ska aktivt arbeta med att ge stöd till divisionerna i deras arbete för att långsiktigt erbjuda en tillgänglig vård till

patienter inom primärvård och specialiserad vård och att detta sker på jämställda villkor för kvinnor och män. Förse linjeorganisationen med konsultstöd samt att föra ut och förankra riktlinjer, regler och rutiner i verksamheterna.

Styrande dokument

Patientlag (2014:821)

Nuläge

Förändringar i vårdgarantin från och med 2019, från idag ett läkarbesök i primärvård inom sju dagar till en medicinsk bedömning av legitimerad sjukvårdspersonal inom tre dagar ställer krav på utökad uppföljning av tillgänglighet i primärvård. SKL stödjer regioner/landsting vid implementering av en utökad uppföljning.

Mål

Samtliga berörda divisioner och verksamheter arbetar enligt fastställda tillämpningsanvisningar för tillgänglighet och vårdgaranti.

Samtliga verksamheter inom den specialiserade vården når målet att minst 80 procent av patienterna får komma på ett första besök/behandling inom 60 dagar, samt har minst 80 procent genomförda besök/behandlings inom 60 dagar.

Förbereda verksamheterna på kommande nationella krav på väntetidsuppföljning.

Aktiviteter

Aktivitet	Ansvarig	Tid
Fortsatt förankring och genomförande av aktuella målsättningar kring tillgänglighet och vårdgaranti	Ingegerd Morian Andersson i samverkan med berörda divisioner	Löpande
Utbilda och stödja personal gällande vårdgarantin och dess tillämpning samt informera länets medborgare	Ingegerd Morian Andersson i samverkan med berörda divisioner	Löpande
Sprida information, se över rutiner vad som gäller när vården inte kan ge vård inom rätt tid	Ingegerd Morian Andersson i samverkan med berörda divisioner	2019

Patientrörlighetsdirektivet inom EU/EES, vård av personer från andra länder och EU-migranter

Handläggare på administrativ service har ansvar för den praktiska handläggningen tillsammans med bedömningsläkare och berörda verksamheter inom RN.

Nuläge

Kostnaderna för EU/EES- vård ökar kraftigt i Region Norrbotten. Analys av utvecklingen bör göras och även en tydligare uppföljning.

Problem för vården att hantera och skilja på EU-medborgare utan EU-kort, EU-migranter, papperslösa etc.

Enhetens inriktning

Leda och ansvara för det regiongemensamma arbetet.

Bereda frågor av strategisk karaktär och utarbetande av beslutsunderlag för regionens interna hantering.

Förse divisioner och verksamheter med konsultstöd samt förankra rutin och lagstiftning i verksamheterna.

Leda nätverk för kompetens- och erfarenhetsutbyte mellan kontaktpersoner i Norrlandstingen. Kontaktperson för Norrland på nationell nivå.

Kontaktperson till försäkringskassan och SKL

Styrande dokument

Lag (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Mål

Lagstiftning och handläggningsrutiner av ansökan om EU/EES vård, vård av personer från andra länder och vård för EU-migranter ska vara känd inom RN och ske så tids- och kostnadseffektivt som möjligt.

Aktiviteter

Aktivitet	Ansvarig	Tid
Stöd till adm. service i handläggning och administration. Informera om lagstiftningsfrågor, nya rutiner och beslutade förändringar på nationell nivå.	Ingegerd Morian Andersson	Fortlöpande
Uppföljning av antal ärenden samt regionens kostnader.	Ingegerd Morian Andersson	Löpande
Utveckla uppföljning att även gälla sökord samt land.	Ingegerd Morian Andersson	2019
Få Ciceron att fungera fullt ut gällande framtagning av statistik	Ingegerd Morian Andersson med handläggare från Adm.service	2019
Ta fram riktlinjer för hantering av utländska medborgare i vården.	Ingegerd Morian Andersson	2019

Avgifter inom hälso-och sjukvård

Enhetens inriktning

Enheten ska, framförallt gentemot hälso- och sjukvårdsdivisionerna, aktivt stödja, löpande informera och tolka gällande regler för avgifter inom hälso- och sjukvårdsområdet.

Styrande dokument

Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)

Regelverk gällande avgifter, Region Norrbotten

Nuläge

Översyn av regelverket avseende sjukresor pågår.

Mål

Alla patienter ska behandlas lika i avgiftshänseende, d v s de ska betala samma avgift för samma typ av besök oavsett på vilken vårdenhet i Norrbotten besöket sker.

Aktiviteter

Aktivitet	Ansvarig	Tid
Avgiftstyper- se till att avgiftstyperna är rätt	Ingegerd Morian Andersson	Fortlöpande
Uppdatera avgiftshandboken	Ingegerd Morian Andersson	Fortlöpande
Fortsatt översyn av regelverket avseende egenavgift sjukresor och egenavgifter i vården	Ingegerd Morian Andersson	2019

Nationella överenskommelser 2019**Enhetens inriktning**

De överenskommelser som framförallt har påverkan på regionens arbete finns samlade nedan. I huvudsak bygger överenskommelserna på ett antal grundkrav och prestationskrav/villkor och innehåller ersättningar i olika former. Enheten har det strategiska perspektivet med samordning, beredning och rapportering på regionnivå och gentemot nationella nivån.

Nationella överenskommelser för 2018 fanns inom nedanstående områden, 2019 ej klart ännu.

- Stöd till riktade insatser inom området psykisk hälsa
- Kortare väntetider i cancervården
- Professionsmiljarden – Stöd till bättre resursutnyttjande i hälso- och sjukvården
- Goda villkor och arbetssätt
- Patientmiljarden – Insatser för förbättrad tillgänglighet och samordning
- Förlossningsvård och kvinnors hälsa
- Ökad tillgänglighet i barnhälsovården
- Våld i nära relation
- Psykisk hälsa

[Länk till Hantering av nationell överenskommelser 2018](#)